

Steglits. 28 ex 10.1 AhV (SL), 3 ex 29.1 Västerås slott (AFA), 6 ex 29.1-13.2 Asköviken (HOH), 1 ex 19.3 Gångholmen, samt 10 ex 20.3 Ängsö (HH resp kh).

Grå-/grönsiska. En ansamling av båda arterna sågs 19.3 vid Asköviken och uppgick till ca 800 ex (UC m fl).

Tallbit. Höstens invasion gjorde sig även påmind under januari-mars, då småflockar sågs tämligen allmänt i kommunen. Som mest sågs 35 ex 11.1 Vallby (SL) och 20 ex 5.2 Asköviken (KOH). Sista iakttagelsen utgörs av 8 ex 15.3 Asköviken (DG, MG).

Bofink. Tillfälliga vinteriakttagelser har gjorts på Ängsö, bl a en flock om 15 ex 15.1 (KI). Dessutom har 5 ex övervintrat i Västerås (gm UC).

Sävspurv. Ett vinterfvd: 1 ex 8.1 Asköviken (ÖD).

Snöspurv. Fem iakttagelser: 1 ex 29.1 Asköviken (DG, MG), 4 ex 15.3 Asköviken (DG, MG), 36 ex 19.3 Asköviken (JHF m fl), 3 ex 22.3 Asköviken (PM, TS), samt 7 ex 26.2 Hässlö (PM).

Observatörer

AFA = Anders F Andersson
ARA = Anders R Arnell
DG = Daniel Green
HH = Henry Hirsimäki
HL = Haldo Lif
HOH = Hans-Olof Heilkvist
JHF = Jan-Henrik Fallgren
JV = Jan Virking
KI = Kjell Ingeström

KOH = Kjell-Olof Hedlund
kh = Keijo Kangas
LL = Lars Lindell
MG = Martin Green
SL = Sören Larsson
TS = Thomas Skoglund
UC = Ulf Carlsson
PM = Per Magnusson
ÖD = Övvind Dösslund

NAGRA VÄRFAGLARS ANKOMSTDATA

Datum	Art	Lokal	Datum	Art	Lokal
5.3	Tofsvipa	Asköviken	19.3	Sävspurv	Asköviken
7.3	Skogsduva	Dingtuna	19.3	Storspov	Asköviken
7.3	Sånglärka	Dingtuna	20.3	Skrattmås	Västerås
8.3	Stare	Asköviken	20.3	Rödhake	Asköviken
12.3	Ringduva	Asköviken	23.3	Morkulla	Västerås
12.3	Örmvråk	Asköviken	27.3	Taltrast	Tidö-Lindö
19.3	Ängspiplärka	Asköviken			

- 0 -

SVARTHALSAD DOPPING *Podiceps nigricollis* KONSTATERAD HACKANDE VID ASKÖVIKEN 1976

Henry Hirsimäki
Leif Johanson

Under sommaren 1976 inventerades viken vid ett flertal tillfällen från båt och kanadensare. Eftersom flera arter är mycket känsliga för störning, gick vi igenom området snabbt. Kanadensaren paddlades igenom den innersta delen av viken samtidigt som uppflygande fåglar observerades längre ut från roddbåten. Denna metod gjorde det möjligt att snabbt kunna inventera vikens andfåglar med en minimal störning som följd, vilket måste vara ett krav vid all inventering. Vi fick nu möjlighet att undersöka saker som är omöjliga att observera från utsiktsbergen runt viken. Bland annat kunde antalet par svarthakedopping kontrolleras noggrannare (4-5 par). Smådopping observerades för första gången i viken (2 ad ex 15.7).

Inne i skrattnäskolonin iakttog vi en "konstig" dopping vid fyra tillfällen (23.5, 10.6, 12.6 och 15.6). Tvåvärr upptäcktes den alltid när vi kom fram bakom en kolvassrugga med kanoten, varefter doppingen alltid dök omedelbart för att inte visa sig igen. På grund av störningsrisken stannade vi inte kvar någon längre tid för att vänta ut den.

Den 14 juli 1976 när jag (LJ) kom paddlande mellan några vassruggar, upptäckte jag tre doppingar på 20-30 meters håll. En av doppingarna skiljde sig markant från de andra, vilka var svarthakedoppingar. Beskrivning: den var något mindre med en klenare och något uppåtböjd näbb. Halsen var svart ända ner till bröstet. Huvudet hade en helt annan form med en hög, svart panna. De guldgula fjädrarna vid örontäckarna syntes tydligt, men var mindre framträdande än hos svart-hakedoppingarna. Fågeln uppträdde mycket oroligt och efter 15-20 sekunder dök de och försvann. Doppingen bestämdes till en gammal fågel av svarthalsad dopping.

De tidigare observationerna av obestämda doppingar, torde också ha varit svarthalsad dopping.

I kvällningen den 19.8 besökte jag (Mil), tillsammans med Anders^{*} Andersson, Askövikens med båt. Vi upptäckte då två doppingar, som låg mitt ute på fjärden. De bestämdes först till svarthakedoppingar i ungfågels- eller vinterdräkt. När vi granskade dem närmare fick vi intrycket, att de såg lite underliga ut och att dräkten inte riktigt överensstämde med en "vanlig" svarthakes.

Halsen och kinderna såg ganska mörka ut på håll, till skillnad från svarthakedoppingens rent vita och gav hela fågeln ett mörkt intryck. På lite närmare håll (40-50 m) iaktogs följande dräktkaraktärer: ryggen, nacken och hjässan var mörka. Halsen och kinderna var gråaktiga, ej vita. Den mörka hjässan gick nedanför ögat och bildade en diffus gräns mot kinden. Vidare hade de en vit fläck bakom ögat, och från näbbroten gick två smala streck bakåt över kinden. Näbben var lite uppåtböjd i spetsen. Efter diverse litteraturstudier bestämdes fåglarna till ungfåglar av svarthalsad dopping.

Flera böcker omnämner den vita fläcken bakom ögat, som det bästa artkännetecknet i ungfågels- och vinterdräkten. kindstrecken visar att det rörde sig om årsungar. Vidare står det omtalat att det är typiskt för unga svarthalsade doppingar, att de om kvällarna söker sig ut till stora öppna vattenytor.

Utbredning: tidigare föreligger två fynd i Västmanland, nämligen i Boasjön, Tidö 1954 och i Gussjön 1970. Arten häckar sällsynt endast vid några få lokaler i Sverige: Sjölanda, Malmö 3 par (Anser 16:279), Tåkern 8-10 par 1975 (VF 35:313) och Hornborgasjön 1-2 par 1975 (VF 35:313). Den svarthalsade doppingen invandrade till Sverige på 1920-talet och beståndet växlar starkt. Utbredningen i Europa enligt kartan nedan.

